

1. SAOSIGURANJE

- Saosiguranje podrazumijeva učešće dva ili više osiguravača neposredno u zaključivanju ugovora o osiguranju, tako da svaki osiguravač preuzima pokriće preuzetog dijela rizika
  - Kod saosiguranja emituje se jedna polisa osiguranja koja sadrži najmanje dva ili više osiguravača za pokriće rizika jednog osiguranika
  - Saosiguranje predstavlja posao horizontalne raspodjele rizika, u kojoj svaki osiguravač osiguraniku nadoknađuje štetu proporcionalno preuzetom riziku
-

-
- ❑ Posao saosiguranja može nastati na dva načina:
    - a) automatski (kada se osiguravači međusobno dogovaraju o raspodjeli rizika shodno mogućnostima tj. samopridržaju)
    - b) fakultativno (kada se osiguravačima nudi dio rizika, a oni nakon razmatranja prihvataju ili odbijaju da pokriju ponuđeni rizik)
  - ❑ Definiše se vodeći saosiguravač, odnosno kompanija koja je ovlašćena od ostalih osiguravača da u slučaju nastanka osiguranog slučaja izvrši procjenu i likvidaciju štete, odnosno raspodjelu štete na ostale saosiguravače.
-

2. REOSIGURANJE

- ❑ Reosiguranje znači ponovno osiguranje, odnosno “osiguranje osiguranja”
  - ❑ Reosiguranje je osiguranje rizika iznad samoprdržaja osiguravača, odnosno prenos rizika sa jedne na drugu osiguravajuću kompaniju
  - ❑ Reosiguranje je posao vertikalne podjele rizika koja se ne mora zaustaviti kod jednog reosiguravača
  - ❑ Posao reosiguranja nazivamo još i cesija (ustupanje). Osiguravača koji prenosi dio svojih obaveza iznad samoprdržaja na drugu osiguravajuću kompaniju nazivamo cedentom, a reosiguravača koji preuzima rizik cesionarom.
  - ❑ Ustupanje rizika reosiguravača drugom reosiguravaču označava se kao retrocesija
-

-
- ❑ Reosiguranje se često dijeli na reosiguranje u zemlji i reosiguranje u inostranstvu. Reosiguranje, a posebno retrocesija, najčešće su međunarodnog karaktera za razliku od osiguranja koje je u najvećoj mjeri nacionalnog karaktera.
  - ❑ Reosiguranje se najčešće dijeli na:
    1. Proporcijalno reosiguranje koje posmatramo kao:
      - a) kvotno reosiguranje (reosiguranje srazmjernog dijela rizika, odnosno prenosi se unaprijed određeni procenat rizika cjelokupnog portfelja jedne linije poslovanja)
      - b) Ekscedentno reosiguranje (reosiguranje viška rizika, odnosno selekcija rizika koji se daju u reosiguranje)
    2. Nproporcijalno reosiguranje
-

3. OSIGURANJE IMOVINE

❖ **NAČELO OBEŠTEĆENJA** - Načelom obeštećenja isključuje se mogućnost bogaćenja osiguranika i to: na bazi veće nadoknade od stvarno nastale štete; na osnovu dvostrukog osiguranja; kao i na bazi kumuliranja naknade iz osiguranja i od lica koje je izazvalo štetu. Drugim riječima, osiguranik može naplatiti štetu u njenom stvarnom iznosu, ili iznosu sume osiguranja.

- Načelo obeštećenja se ostvaruje kroz sledeća pravila:

- ❑ osiguranik mora da pruži dokaz o pretrpljenoj šteti na imovini da bi mogao da naplati naknadu iz osiguranja
  - ❑ osiguranik ne može da ugovori naknadu iz osiguranja veću od stvarno pretrpljene štete (ne smije se dopustiti nadosiguranje)
-

-
- nije dozvoljeno dvostruko osiguranje (zaključivanje više ugovora o osiguranju za isti rizik na punu vrijednost)
  - nije dozvoljeno kumuliranje naknade iz osiguranja i naknade od lica odgovornog za prouzrokovanu štetu
  - ❖ **NAČELO MATERIJALNOG INTERESA** - Prava iz osiguranja mogu imati samo lica koja su u času nastanka štete imala materijalni interes da se osigurani slučaj ne dogodi
-

4. NAKNADA IZ OSIGURANJA

❖ Naknada iz osiguranja je cilj osiguranja i može se definisati kao novčani ekvivalent štete. Visina naknade u osiguranju zavisi od:

1. visine prouzrokovane štete
2. sume osiguranja
3. vrijednosti osigurane stvari

$$\text{Naknada} = \frac{\text{Suma osiguranja} \times \text{Šteta}}{\text{Vrijednost osigurane stvari}}$$

❖ Metode utvrđivanja naknade:

- Metoda proporcionalne odgovornosti - osiguravač je obavezan da nadoknadi štetu proporcionalno odnosu sume osiguranja i vrijednosti osigurane stvari.
  - Metod prvog rizika - naknada iz osiguranja jednaka je šteti osiguranika i nikada nije veća od sume osiguranja.
  - Metod granične odgovornosti - primjenjuje se kod osiguranja poljoprivrednih kultura.
-

❖ OBLIK NAKNADE- Naknada iz osiguranja može se realizovati kroz sledeće oblike:

naknada u novcu;

naknada u naturi;

napuštaj (abandon) kao način naknade.

❖ Nadosiguranje - postoji ukoliko je suma osiguranja veća od vrijednosti osigurane stvari. Može se zaključiti savjesno i nesavjesno

❖ Podosiguranje- postoji kada je suma osiguranja manja od vrijednosti osigurane stvari

---

-
- ❖ Višestruko osiguranje - Ukoliko se isti predmet osigura kod više osiguravača od istog rizika, za isto vrijeme, tako da zbir suma osiguranja nije veći od vrijednosti osiguranog predmeta, onda govorimo o višestrukome osiguranju.
  - Uslovi za višestruko osiguranje:
    - istovjetnost predmeta osiguranja
    - istovjetnost interesa
    - istovjetnost perioda osiguranja
    - nužnost postojanja dva ili više osiguravača.
  - ❖ Dvostruko osiguranje - Ako se pri istim uslovima dogodi da zbir svih zaključenih osiguranja bude veći od vrijednosti osiguranog predmeta, onda govorimo o dvostrukome osiguranju.
-

5. OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI

- ❖ Nastanak osiguranja od odgovornosti povezan je sa razvojem odgovornosti za štetu, tj. naučno tehnološkim prosperitetom
  - Sa pravnog aspekta, osiguranje od odgovornosti predstavlja ugovorom uređene pravne odnose između tri lica:
    - 1) osiguravača koji naplaćuje premije i na toj osnovi preuzima imovinske posledice određenog štetnog događaja
    - 2) osiguranika, koji se oslobađa posledica građanske odgovornosti, i
    - 3) trećeg lica kome se naknadom iz osiguranja vrši obeštećenje u slučaju da iz tog događaja pretrpi štetu.
-

-
- ❑ Osiguranje od odgovornosti je dio imovinskog osiguranja i kao takvo ima sličnosti i razlika sa ostalim vrstama osiguranja imovine
  - ❑ Pri nadoknadi štete, prvo se nadoknađuje šteta na licima, a zatim na imovini. Ako se desi više štetnih događaja tokom perioda osiguranja, osiguravač za svaki od njih ima obavezu prema propisanom iznosu sume osiguranja.
  - ❑ Štete se dijele na dvije velike grupe: štete na stvarima i štete na licima
    - štete na stvarima- postoji niz specifičnosti u odnosu na imovinsko osiguranje
    - štete na licima – mogu biti imovinske i neimovinske priode (štete)
-

6. OSIGURANJE OD POSLEDICA NESREĆNOG SLUČAJA

- ❖ Osiguranje od posledica nesrećnog slučaja je takvo osiguranje kod kojeg osiguravač preuzima obavezu da isplati osiguranu sumu osiguraniku, ili drugom korisniku osiguranja, ako za vrijeme trajanja osiguranja predviđeni nesrećni slučaj prouzrokuje: smrt osiguranika (nesreća i bolest), invaliditet osiguranika, troškove liječenja, troškove dnevne nadoknade (prolazne nesposobnosti za rad), troškove izgubljene dobiti i troškove spasavanja kod planinarskih društava.
  - ❖ Kod dobrovoljnih osiguranja, naknada na ime troškova liječenja i prolazne nesposobnosti za rad ugovara se posebno, dok kod obaveznog osiguranja ova obaveza proizilazi iz samog Zakona i nezavisna je od isplate osigurane sume za slučaj smrti i invaliditeta.
-

-
- Posebna pravila, na kojima se zasnivaju pravni odnosi u osiguranju nezgode su:
    - a) osigurana suma je bitan element ugovora, koja se utvrđuje i isplaćuje nezavisno od mogućeg iznosa štete;
    - b) s obzirom da ne postoji osigurana vrijednost, (ljudski život je nemoguće materijalizovati) nema ni odnosa između osigurane sume i vrijednosti pretrpljene štete (nema nadosiguranja i podosiguranja);
    - c) korisnik osiguranja ima pravo da kumulira osiguranu sumu iz osiguranja i naknadu od trećeg odgovornog lica, izuzev ako je osiguranje nezgode ugovoreno kao osiguranje od odgovornosti;
    - d) ugovor o ovom osiguranju može se zaključiti i za slučaj smrti i povrede trećeg lica (osiguranje trećeg lica).
-

-
- Da bi se jedan događaj, u smislu osiguranja, smatrao nesrećnim slučajem, treba da ispunjava sledeće uslove:
    1. da djeluje na tijelo osiguranika,
    2. da djeluje iznenada i naglo,
    3. da dolazi spolja u odnosu na osiguranika
    - 4 da je nezavisan od volje osiguranika i
    5. da postoji uzročna veza između spoljne radnje i posledica na tijelu osiguranika
  - Da bi se jedno lice moglo osigurati od posledica nesrećnog slučaja, potrebno je da ispunjava određene uslove u pogledu:
    - 1) godina života, 2) radne sposobnosti 3) poslovne sposobnosti.
-